

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики музичного виховання та диригування

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**МУЗИЧНА ПЕДАГОГІКА**

Освітня програма «Інструментально-виконавське мистецтво»

за першим (бакалаврським) рівнем

Спеціальність      025 Музичне мистецтво

Галузь знань        02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри  
Протокол № 1 від «31» серпня 2021 р.

## ЗМІСТ

1. Загальні відомості
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

<b>1. Загальна інформація</b>	
<b>Назва дисципліни</b>	<b>Музична педагогіка</b>
<b>Викладач</b>	<b>Колубаєв О. Л., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри методики музичного виховання та диригування.</b>
<b>Контактний телефон викладача</b>	0505759000
<b>E-mail викладача</b>	<a href="mailto:kolubayev@icloud.com">kolubayev@icloud.com</a>
<b>Формат дисципліни</b>	<b>очна-заочна</b>
<b>Обсяг дисципліни</b>	Один семестр, 3,0 кредити ЄКТС, загальна кількість годин: 90. 32 – аудиторна робота (20 лекцій, 12 практичних), 58 – самостійна робота.
<b>Посилання на сайт дистанційного навчання</b>	<a href="http://d-learn.pu.if.ua/">http://d-learn.pu.if.ua/</a>
<b>Консультації</b>	Ауд. 307
<b>2. Анотація до курсу</b>	
<p>Одним із шляхів вдосконалення змісту музично-педагогічної освіти є розширення спектру дисциплін із використанням педагогічної компоненти. Музична педагогіка – це педагогіка цінностей, основним змістом якої є постійні величини духовної культури людства. Музична педагогіка як цілісна система, що інтегрує вітчизняні та зарубіжні традиції з сучасними інноваційними освітніми тенденціями, є предметом теоретико-методологічного аналізу багатьох науковців, які активно розробляють її теоретичні та методичні засади в площині вищої освіти освіти у процесі підготовки вчителів музичного мистецтва для сучасної школи.</p> <p><b>Завданням курсу є:</b> формування особистісно-ціннісного ставлення здобувачів вищої освіти до процесів, що висуваються у світовій музичній педагогіці на різних етапах її функціонування, засвоєння історико-педагогічних знань, розвитку вміння здійснювати історико-педагогічний аналіз музичних явищ і процесів, стимулювання творчої активності, спрямоване на виявлення та актуалізацію цінного історичного досвіду в галузі музичної освіти, його екстраполяцію у власну майбутню науково-дослідницьку та художньо-педагогічну практику вчителя музичного мистецтва.</p>	
<b>3. Мета та цілі курсу.</b>	
<p>Об'єктивні зміни в загальній мистецькій освіті, обумовлені дискусійністю та викликами соціокультурних процесів формування цілісної особистості випускника загальноосвітньої та вищої школи, спонукають до виокремлення змістовності духовної сфери людини, її цінностей як орієнтира реалізації сучасного змісту навчання. Вимоги до підготовленості вчителя мистецтва впроваджувати такі зміни, що базуються на компетентнісному підході у навчанні й естетичному вихованні школярів, є лакмусовим папірцем фахової компетенції педагога-музиканта, його авторитету в очах здобувачів освіти.</p> <p>Покращення результатів навчально-виховного процесу в закладах системи вищої освіти України відповідно до світових стандартів, потреба підготовка кваліфікованих спеціалістів, компетентних у різних галузях знань і особливо глибоко в одній із них, вимагає опанування бакалаврами дисципліни «Музична педагогіка». Вона ґрунтується на теорії та практиці створення наукових основ мистецько-педагогічної освіти бакалаврів, спонукання їх до професійного самовдосконалення – запоруки формування музично-педагогічної культури, розвою професійної творчості, високого рівня педагогічної майстерності.</p> <p><b>Мета:</b> підготовка студентів до майбутньої професійної діяльності вчителя музичного мистецтва шляхом вивчення української та зарубіжної музичної педагогіки, її осмислення з позицій сучасного розвитку педагогічної науки в Україні. Цей пласт знань допоможе майбутньому педагогу створювати умови для розвитку в особистості спеціальних здібностей і смаку, мистецько-ціннісних орієнтацій, спонукати до самовдосконалення почуттєвої культури шляхом включення вихованця в активну творчу мистецьку діяльність.</p>	
<b>4. Компетентності</b>	

У результаті вивчення курсу «Музична педагогіка» у студентів мають бути сформовані такі **компетентності**:

ЗК2 Здатність розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності;

ЗК5 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК10 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК14 Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ФК3 Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва;

ФК4 Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва;

ФК5 Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва;

ФК6 Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності;

ФК7 Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності;

ФК10 Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій;

ФК11 Здатність оперувати професійною термінологією

ФК13 Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків;

ФК17 Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології виконавської та педагогічної діяльності;

ФК18 Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці

#### **Програмні результати навчання:**

ПРН8 Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій;

ПРН12 Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом;

ПРН13 Вміти здійснювати педагогічну діяльність;

ПРН15 Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

### **5. Результати навчання**

У процесі вивчення курсу «Музична педагогіка» очікуємо такі **результати навчання**:

- здатність здійснювати художньо-педагогічне спілкування з учнями; вміння вирішувати педагогічні навчально-виховні, художньо-творчі завдання з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів та їх музичної підготовки;
- готовність до художньо-творчої, музично-виконавської діяльності; інтерпретування музичних творів; реалізації колективних, індивідуальних музичних проєктів; розробки художньо-практичних, музичних завдань для учнів, відповідно до їх вікових особливостей;
- вміння використовувати знання, уміння і навички зі спеціалізованих професійних дисциплін в процесі вирішення практичних завдань під час проходження практик;
- здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності; готовність працювати в колективі; володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення, основами спілкування другою (іноземною) мовою;
- готовність до свідомої педагогічної та виконавської діяльності, до планування й організації виконавського та педагогічного процесу, концертних програм і культурно-мистецьких проєктів;
- знання основних положень щодо написання наукової роботи; характеристики принципів наукового дослідження; основних засад експерименту, наукового спостереження, анкетування, опитування, тестування тощо; літературних та графічних вимог щодо написання наукової роботи; вміння кваліфіковано пояснити роль і завдання у проведенні наукової роботи, використовуючи знання з гуманітарних дисциплін.

### **6. Організація навчання курсу**

Обсяг курсу		Загальна кількість: 90 год.			
Вид заняття					
лекції		20 год.			
практичні заняття		12 год.			
самостійна робота		58 год.			
<b>Ознаки курсу</b>					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибірковий	
II	025 Музичне мистецтво	Бакалавр, перший рік навчання		нормативний	
<b>Тематика курсу</b>					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
<b>1. Сутність музичної педагогіки та її основні категорії.</b> 1. Об'єкт і предмет музичної педагогіки. 2. Категорії музичної педагогіки. 3. Сучасні тенденції розвитку музичної освіти в Україні.	Лекція, самостійна робота.	1. Доронюк В. Вовк М. Українська музична етнопедагогіка: монографія. Івано-Франківськ, 2009. 536 с. 2. Музична педагогіка: навч. посіб. / уклад. Ольга Олексюк. Київ, 2012. 273 с. 3. Рудницька О. Педагогіка загальна та мистецька: навч. посіб. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. 360 с.	Перечитати текст лекції швидкісним способом (прочитати за діагоналлю, вловити зміст, при цьому звернути увагу на основні сутнісні блоки; потім прочитати повільно, обдумуючи сприйняте. Використати різні способи фіксації прочитаного підготуватися до самостійного переказування сприйнятого–осмисленого й зрозумілого. Лекція - 2 год., Самостійна робота – 6 год.		До заняття
<b>2. Зв'язок музичної педагогіки з філософією, музикознавством і психологією.</b> 1. Зв'язок музичної педагогіки з філософією. 2. Музикознавство та музична педагогіка. 3. Психологія та	Лекція, самостійна робота.	1. Методологія мистецької освіти // Рудницька О. Педагогіка загальна та мистецька: навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. С. 32–73. 2. Музична	1. Розкрити зв'язок музичної педагогіки з філософією. 2. Окреслити пов'язаність музикознавства та музичної педагогіки. Навести приклади з історії музики стосовно педагогічних ідей композиторів,		До заняття

музична педагогіка.		педагогіка: навч. посіб. / уклад. Ольга Олексюк. Київ, 2013. С. 9–21.	виконавців. 3. Які ідеї розділу <i>Психологія та музична педагогіка</i> стануть у пригоді при організації сприймання музичних творів? 4. У чому найвищий смисл музичної педагогіки? 5. Чим обумовлений зв'язок психології з музичною педагогікою? Лекція - 2 год., Самостійна робота – 6 год.		
<b>3. Методологічні основи музичної педагогіки.</b> 1. Наукові підходи в музичній педагогіці. 2. Методологічні принципи музичної педагогіки. 3. Методи дослідження в галузі музичної педагогіки.	Лекція, самостійна робота.	1. Музична педагогіка: навч. посіб. / уклад. Ольга Олексюк. Київ, 2013. С.22–30. 2. Методологія мистецької освіти. Педагогічне дослідження. Методи наукового дослідження. Завершальне етапи дослідження // Рудницька О. Педагогіка загальна та мистецька: навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. С. 32–73; 172–301.	1. Назвати пункти плану лекції. 2. Перелічити загальні наукові підходи до вивчення різноманітних явищ дійсності. Які наукові підходи пов'язані із музичною педагогікою? Розкрити суть таких підходів, як <i>системний, феноменологічний, синергетичний, герменевтичний</i> . 3. Окреслити методологічні принципи як вихідні положення наукових студій у сфері музичної педагогіки. 4. Побудувати логіку проведення досліджень у галузі музичної педагогіки. 5. Назвати методи дослідження в галузі музичної педагогіки. Лекція - 2 год., Самостійна робота – 6 год.		До заняття
<b>4. Теорія музичної освіти та навчання. Дидактичні</b>	Лекція, самостійна	1. Музична педагогіка: навч. посіб. / уклад.	1. Кому з видатних музикантів-педагогів належить		До заняття

<p><b>принципи цілісного музично-педагогічного процесу.</b></p> <p>1. Видатні музиканти-педагоги про принципи музичної освіти.</p> <p>2. Сучасні принципи музичного навчання</p>	<p>робота.</p>	<p>Ольга Олексюк. Київ, 2013. С. 99–109.</p> <p>2. Рудницька О. Педагогіка загальна та мистецька: навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. С. 16–37; 80–88.</p>	<p>формулювання тих чи інших принципів музичної освіти як узагальнення досвіду роботи з вихованцями.</p> <p>2. Розкрити зміст сучасних принципів музичного навчання.</p> <p>3. Чому дидактичні принципи – це вихідні положення?</p> <p>4. Що вони визначають?</p> <p>5. До чого веде пізнання принципів навчання?</p> <p>6. Чому їхнє пізнання та застосування підвищує ефективність навчально-виховного процесу?</p> <p>7. Що вони дозволяють учителеві ?</p> <p>8. Застосувати висвітлені принципи навчання для визначення ефективності занять, на яких побував студент у ВНЗ. На основі засвоєних принципів навчання визначити причини успіхів і невдач того чи іншого викладача при залученні студентів до пізнавальної діяльності.</p> <p>Лекція - 2 год., Самостійна робота – 6 год.</p>		
<p><b>5. Теорія музичної освіти і навчання. Зміст музичного навчання та його складові.</b></p> <p>1. Музичні знання.</p> <p>2. Інтеграція знань і міжпредметні зв'язки в процесі</p>	<p>Лекція, само-стійна робота.</p>	<p>1. Музична педагогіка: навч. посіб. / уклад. Ольга Олексюк. Київ, 2013. С. 90–99.</p> <p>2. Рудницька О. Педагогіка загальна та</p>	<p>Якими є сучасні вимоги до змісту музичного навчання? Що таке ключові музичні знання? Що, окрім змісту навчання, є серед його засобів? Що в себе включає зміст</p>		<p>До заняття</p>

<p>навчання музики. 3. Музичні вміння та навички. 4. Музичні здібності дітей та їхній розвиток.</p>		<p>мистецька: навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. С. 32–74.</p>	<p>музичної освіти? Як розуміти складову змісту музичної освіти: <i>Діяльнісне засвоєння музичного мистецтва через хорове й інструментальне виконавство, композицію та імпровізацію, пластичне інтонування та музичний рух?</i> Зміст музичного навчання – це єдність яких трьох блоків? Що дає вивчення міжпредметних зв'язків? Чому вони мають принципово важливе значення для розвитку педагогічної теорії та практики? Що покликані забезпечити ці зв'язки? Що й завдяки чому формує активну позицію учня? Що таке музикальність та яка основна ознака її наявності в особистості? Музичні вміння виокремлюють відповідно до чого? Хто автор класичної праці про музичні здібності? Чи є вона в бібліотеці Навчально-наукового інституту мистецтв? Що розуміють під музичною обдарованістю? Які є три основні музичні здібності? Що утворює ядро комплексу музичних здібностей? Завдяки чому розвиваються</p>		
---	--	--	---	--	--

			музичні здібності? Лекція - 2 год., Самостійна робота – 6 год.		
<b>6. Теорія музичної освіти та навчання. Методи музичного навчання та виховання.</b> 1. Поняття методу в загальній педагогіці. 2. Специфіка застосування загальних методів навчання та виховання в музичній освіті. Її характерні методи.	Лекція, само-стійна робота.	1. Музична педагогіка: навч. посіб. / уклад. О.Олексюк. Київ, 2013. С. 109–132. 2. Кіндратюк Б. Педагогіка (удоск. лекції) // Хрестоматія з педагогіки. Наук. біб-ка ун-ту. Електр. б-ка. 3. Рудницька О. Педагогіка загальна та мистецька: навч. посіб. Тернопіль, 2005. С. 74–90; 142–171. 4. Щербань. Прикладна педагогіка (Таблиці) // там само. 5. Будь-який поважний посібник із педагогіки, опубліков. в незалеж. Україні.	Дати визначення методи навчання, методи виховання. У чому характерність методів музичного виховання? Чому методи навчання та виховання є незамінним засобом опанування особистістю змістом музичної освіти. Яке місце займають методи серед педагогічних засобів. У чому допомагають педагогу методи навчання та виховання? Що складає неодмінну умову розвитку різних здібностей? Перелічити всі методи навчання та виховання, виділити <i>родзинку</i> кожного з них. Чи зможете сформулювати подібні завдання для самоперевірки? Лекція - 2 год., Самостійна робота – 6 год.		До заняття
<b>7. Теорія музичної освіти та навчання. Організаційні форми музичного навчання.</b> 1. Урок з фаху як цілісна форма. 2. Основні принципи уроку. 3. План і конспект уроку. 4. Підготовка уроку музичного мистецтва. 5. Типи уроків за формою.	Лекція, само-стійна робота.	1. Музична педагогіка: навч. посіб. / уклад. Ольга Олексюк. Київ, 2013. С. 133–149. 2. Рудницька О. Педагогіка загальна та мистецька: навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. С. 118–141.	1. Визначити особливості музично-педагогічного процесу на концептуально-моделюючому рівні. 2. Описати закономірності процесу музичного навчання, що виступають основою того чи іншого принципу музичного навчання. 3. У чому полягає сутність		До заняття

<p>6. Типи уроків за змістом.  7. Концепція уроку.  8. Музична творчість.  9. Форми організації музичних занять.  10. Форми організації музичних занять у системі спеціалізованої позашкільної освіти</p>			<p>методів навчання? 4. Розкрити історичні аспекти розвитку основних форм навчання музики. 5. Обґрунтувати сутність поняття <i>Урок музичного мистецтва</i>. 6. Визначити принципи, які слід враховувати в організації музичного навчання на конструктивно-модулюючому рівні. 7. Розкрити взаємозв'язок і взаємозалежність принципів музичного навчання. 8. Охарактеризувати функції методів музичного навчання. 9. Обґрунтувати обумовленість використання методів педагогічної діагностики на початковому етапі музичного навчання. 10. Розкрити сутність нормативно-регулятивних методів. 11. Дати характеристику державних документів, що визначають зміст музичної освіти. 12. Обґрунтувати сутність ключових музичних знань і компетентностей. 13. Структурувати блок-схему принципів музичного навчання. 14. Зробити огляд науково-методичної літератури з питань використання дидактичних</p>		
---	--	--	---	--	--

			<p>принципів у системі музичного навчання.</p> <p>15. Визначити методи, що забезпечують продуктивність організації музичного навчання.</p> <p>16. Написати стислу анотацію публікацій про методи музичного навчання (за вибором).</p> <p>17. Визначити й охарактеризувати критерії ефективності використання у музичній педагогічній практиці трьох методів (за вибором) з нормативно-регулятивного блоку.</p> <p>Лекція - 2 год., Самостійна робота – 4 год.</p>		
<p><b>8. Організаційно-методичні аспекти музичного виховання. Системи й технології музичного виховання.</b></p> <p>1. Система музичного виховання Золтана Кодая.</p> <p>2. Система музичного виховання Карла Орфа.</p> <p>3. Болгарський метод “<i>Столбиця</i>” Бориса Трічкова.</p> <p>4. Вальдорфська школа.</p> <p>5. Відродження «забутих» українських музично-педагогічних</p>	Лекція, самостійна робота.	<p>1. Музична педагогіка: навч. посіб. / уклад. О. Олексюк. Київ, 2013. С. 154–165.</p> <p>2. Рудницька О. Педагогіка загальна та мистецька: навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. С. 80–104.</p>	<p>1. Визначити суть систем і технологій музичного виховання.</p> <p>2. Скласти структурно-логічні схеми різних систем музичного виховання.</p> <p>3. Вивчити й описати досвід роботи одного з музикантів-педагогів, пам’ятаючи при цьому, що передається не сам досвід, а ідея, виведена з нього.</p> <p>Лекція - 2 год., Самостійна робота – 6 год.</p>		До заняття

традицій. 6. Система розвитку абсолютного слуху Василя Куфлюка. 7. Сучасний педагогічний досвід.					
<b>9. Організаційно-методичні аспекти музичного виховання. Планування та педагогічна оцінка результатів музичного виховання.</b> 1. Методичні основи планування уроку. 2. Облік та оцінювання результатів музичного виховання. 3. Критерії оцінки концертних виступів і результатів навчання учня. 4. Специфіка конкурсної оцінки музиканта-виконавця.	Лекція, само-стійна робота.	1. Музична педагогіка: навч. посіб. / уклад. О. Олексюк. Київ, 2013. С. 166–178. 2. Рудницька О. Педагогіка загальна та мистецька: навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. С. 251–255.	1. Дати аналіз своїм успіхам і невдачам у процесі педагогічної практики й, виходячи з висновків, окреслити програму самовдосконалення педагогічної творчості. 2. Підготувати цикл музичних занять на тему: “Принципи музичного розвитку учнів”. 3. Опрацювати моделі музично-педагогічної діяльності (зарубіжні й українські). Визначити переваги та недоліки кожної з них. 4. На основі аналізу функцій музиканта-педагога скласти план дослідження певної педагогічної проблеми. 5. Скласти план мистецько-педагогічного аналізу музичного твору (за вибором студента). 6. Скласти план уроку, музичного заняття та дати його методичну розробку із застосуванням сучасних технологій музичного виховання (на вибір). Лекція - 2 год., Самостійна робота – 6 год.		До заняття
<b>10. Особистісні</b>	Лекція,	1. Музична	1. Описати функції		До заняття

<p><b>якості музиканта-педагога, їхня діагностика та самовдосконалення</b></p> <p>1. Особистість педагога-музиканта та його професійні якості.</p> <p>1.1. Педагог-музикант і його статус у суспільстві.</p> <p>1.2. Пріоритетні професійні якості педагога-музиканта.</p> <p>2. Професійна діяльність музиканта-педагога.</p> <p>2.1. Професійна діяльність учителя музичного мистецтва (ММ).</p> <p>2.2. Проблеми й шляхи формування особистості педагога.</p> <p>2.3. Професійна освіта та самоосвіта.</p> <p>3. Професійна компетентність як освітній результат підготовки педагога-музиканта.</p> <p>3.1. Компетентнісний підхід у загальній і спеціальній мистецькій освіті</p> <p>3.2 Професійне коло застосування мистецьких компетентностей</p> <p>4. Діагностика мистецької компетентності майбутнього педагога-музиканта.</p> <p>4.1. Критерії, що вможливають виявлення тих чи інших здатностей студентів.</p> <p>4.2. Інструментарій вимірювання компетентності.</p>	<p>само-стійна робота.</p>	<p>педагогіка: навч. посіб. / уклад. О. Олексюк. Київ, 2013. С. 179–236.</p> <p>2. Рудницька О. Педагогіка загальна та мистецька: навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. С. 251–355.</p>	<p>музично-педагогічної діяльності учителя музичного мистецтва.</p> <p>2. Окреслити структуру професійної діяльності педагога-музиканта.</p> <p>3.Якими особистісними рисами повинен володіти педагог-музикант?</p> <p>4. Опрацювати професіограму педагога-музиканта. Дати характеристику її змісту.</p> <p>5.На основі аналізу функцій учителя музичного мистецтва чи вчителя ДМШ скласти план дослідження певної педагогічної проблеми.</p> <p>6.Назвати народні прислів'я, у яких відображено внутрішні й зовнішні чинники розвитку особистості музиканта.</p> <p>Лекція - 2 год., Самостійна робота – 6 год.</p>		
---	----------------------------	--	---	--	--

<p><b>Практичне заняття</b>  <b>1. Сутність музичної педагогіки та її основні категорії. Формування творчих передумов у процесі музичного виховання та навчання.</b>  1. Музична педагогіка як теоретична й практична галузь гуманітарного знання.  2. Об'єкт і предмет музичної педагогіки, її завдання. Філософсько-методологічні аспекти об'єкта музичної педагогіки.  3. Категорії музичної педагогіки.  4. Сучасні тенденції розвитку музичної освіти, її актуальні проблеми.</p>	<p>Практ.</p>	<p>1. Доронюк В., Вовк М. Українська музична етнопедагогіка: монографія. Івано-Франківськ, 2009. 536 с.  2. Олексюк О. Музична педагогіка: навч. посіб. Київ, 2012. 273 с.  3. Рудницька О. Педагогіка загальна та мистецька: навч. посіб. Тернопіль: навчальна книга – Богдан, 2005. 360 с.</p>	<p>1. Вибрати й опрацювати з електронних хрестоматій статті, що стосуються теми практичного заняття  <b>2. Підготувитися до участі в дискусії:</b>  Чи є перспективи розвитку музичної педагогіки як науки у XXI столітті? Якщо є, то які вони?  2 год.</p>	<p>10 балів</p>	<p>До заняття</p>
<p><b>Практичне заняття</b>  <b>2. Дидактичні принципи цілісного музично-дидактичного процесу.</b>  1. Характеристика складових процесу музичного навчання.  2. Сучасні підходи до організації засвоєння музичних знань, вмінь і навичок.</p>	<p>практичне</p>	<p>1. Доронюк В., Вовк М. Українська музична етнопедагогіка: монографія. – Івано-Франківськ, 2009. 536 с.  2. Музична педагогіка: навч. посіб. / уклад. О. Олексюк. Київ, 2012. 273 с.  3. Рудницька О. Педагогіка загальна та мистецька: навч. посіб. Тернопіль: навчальна книга – Богдан, 2005. 360 с.</p>	<p>1. Запропонувати заголовки до абзаців одного з рекомендованих джерел, у розділі якого викладено тему заняття (за вибором студента).  2. Вибрати з глосарію музичних термінів (див. електронну хрестоматію із музичної педагогіки) ті, що стосуються практичного заняття  2.  3. Підготуватися до тестування та участі в дискусії: «Чи повинен музикант-виконавець мати сформовані знання з музичної педагогіки?»</p>	<p>10 балів</p>	<p>До заняття</p>

			Якщо так, до для чого?» 2 год.		
<p><b>Практичне заняття</b></p> <p><b>3. Методи музичного навчання та виховання</b></p> <p>1. Поняття методу в загальній педагогіці (словесні, наочні, практичні методи).</p> <p>2. Метод музичного узагальнення. Метод забігання наперед і повернення до пройденого. Метод емоційної драматургії. Проблемно-пошуковий метод. Методи стимулювання музичної діяльності. Методи розвитку емпатії. Метод імітаційного моделювання. Метод синестезії (співвідчуття). Метод синектики. Метод монтажу (колаж, мистецьке синтезування). Метод ідеальних типів. Метод створення культурного контексту. Метод інтерпретації. Метод творчих завдань. Синхронічний і діахронічний аналіз музичного твору.</p> <p>3. Сучасні технології музичного виховання та навчання:</p> <p>а) технологія розвиваючого музичного виховання.</p> <p>б) технологія</p>	Практ.	<p>1. Музична педагогіка: навч. посіб. / уклад. Ольга Олексюк. Київ, 2012. 273 с.</p> <p>2. Рудницька О. Педагогіка загальна та мистецька: навч. посіб. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. 360 с.</p> <p>3. Печерська Е. Уроки різна та незвичайні // Рідна школа. 1995. № 4. С. 61–65.</p>	<p>1. Запропонувати заголовки до абзаців одного з рекомендованих джерел, у розділі якого викладено тему заняття (за вибором студента).</p> <p>2. Підготуватися до тестування та участі в дискусії «Чи потрібно формувати в майбутнього музиканта-педагога мистецтво проведення публічних виступів і дискусій?».</p> <p>3. Вибрати з глосарію музичних термінів (див. електронну хрестоматію із музичної педагогіки) ті, що стосуються практичного заняття</p> <p>3. Вибрати й опрацювати з електронних хрестоматій статті, що стосуються теми практичного заняття.</p> <p>2 год.</p>	10 балів	До заняття

<p>моделювання мистецько-творчого процесу. в) художньо-педагогічний аналіз музичного твору.</p>					
<p><b>Практичне заняття 4. Організаційні форми музичного навчання.</b> 1. Урок як цілісна форма. 2. Основні принципи уроку. 3. План і конспект уроку. 4. Підготовка уроку. 5. Типи уроків музичного мистецтва за формою. 6. Типи уроків музичного мистецтва за змістом. 7. Концепція уроку. 8. Музична творчість. 9. Форми організації позакласних музичних занять. 10. Форми організації музичних занять в системі спеціалізованої позашкільної освіти.</p>	Практ.	<p>1. Музична педагогіка: навч. посіб. / уклад. Ольга Олексюк. Київ, 2012. 273 с. 2. Рудницька О. Педагогіка загальна та мистецька: навч. посіб. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. 360 с. 3. Печерська Е. Уроки різна та незвичайні // Рідна школа. 1995. № 4. С. 61–65.</p>	<p>1. Запропонувати заголовки до абзаців одного з рекомендованих джерел, у розділі якого викладено тему заняття (за вибором студента). 2. Вибрати з глосарію музичних термінів (див. електронну хрестоматію із музичної педагогіки) ті, що стосуються практичного заняття 4. 3. Підготуватися до тестування. 4 год.</p>	10 балів	До заняття
<p><b>Практичне заняття 5. Проблеми й шляхи формування особистості педагога.</b> Професійна освіта та самоосвіта. 1. Професійна діяльність викладача. 2. Проблеми й шляхи формування особистості педагога. 3. Професійна освіта та самоосвіта. 4. Структура безперервного</p>	Практ.	<p>1. Музична педагогіка: навч. посіб. / уклад. Ольга Олексюк. Київ, 2012. 273 с. 2. Рудницька О. Педагогіка загальна та мистецька: навч. посіб. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. 360 с. 3. Печерська Е. Уроки різна та незвичайні //</p>	<p>1. Створити заголовки до абзаців одного з рекомендованих джерел, у розділі якого викладено тему заняття (за вибором студента). 2. Вибрати й опрацювати з електронних хрестоматій статті, що стосуються теми практичного заняття. 3. Підготуватися до тестування. 2 год.</p>	10 балів	До заняття

професійно-педагогічного самовдосконалення.		Рідна школа. 1995. № 4. С. 61–65.			
<b>7. Система оцінювання курсу</b>					
<b>Загальна система оцінювання курсу:</b>	<p>Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів.</p> <p><b>Поточний</b> контроль та оцінювання проводиться викладачем безпосередньо під час практичних занять.</p> <p><b>Періодичний</b> контроль проводиться з метою визначення успішності та засвоєння ними програми навчального курсу на певному етапі чи виді діяльності.</p> <p><b>Форма підсумкового контролю:</b> II семестр – екзамен у формі колоквиуму та практичних завдань.</p> <p>Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за 100-бальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.</p> <p>50 балів студент отримує в процесі відвідування занять, виконання навчальних завдань, наступні 50 – за відповідь на екзамені.</p>				
<b>Вимоги до письмової роботи.</b>	<p>Навчальна дисципліна передбачає написання індивідуальних письмових завдань із опрацюванням обов'язкової та додаткової літератури. Письмові завдання оцінюються відповідно до Методичних рекомендацій та положення про організацію самостійної роботи студентів кафедри методики музичного виховання та диригування спеціальностей 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво). Очікується, що здобувачі вищої освіти виконають письмові роботи у формі есе і повідомлень. Як підсумок теоретичної та практичної підготовки в межах нормативної й варіативної складових освітньої програми підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти передбачено написання курсової роботи з психолого-педагогічних дисциплін у III семестрі на II курсі.</p>				
Практичні заняття	<p>Під час практичних занять здійснюється поточний контроль, основне завдання якого – перевірка рівня підготовки здобувачів ОП до виконання конкретної роботи. Поточна успішність з дисципліни є основною інформацією при проведенні підсумкового оцінювання</p>				
<b>Умови допуску до підсумкового контролю.</b>	<p>Порядок та організація контролю знань здобувачів ОП, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»,</p>				

Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів, Методичних рекомендацій та положення про організацію самостійної роботи студентів кафедри методики музичного виховання та диригування спеціальностей 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво).

### 8. Політика курсу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Музична педагогіка» здобувачі вищої освіти **повинні знати:**

- основні методи історико-педагогічного дослідження в галузі музичної педагогіки;
- цілісні підходи в процесі опанування знаннями з історії музичної педагогіки;
- особливості розвитку музичної педагогіки на різних історичних етапах;
- сучасні тенденції музичної педагогіки.

**повинні вміти:**

- оперувати знаннями в галузі педагогіки;
- виявляти зв'язок між процесами розвитку музично-педагогічної, загально-філософської та художньо-естетичної думки;
- аналізувати музично-педагогічні явища та процеси розвитку музичної педагогіки;
- аргументувати власну особистісно-професійну позицію стосовно різних музично-педагогічних явищ і процесів у вирішенні сучасних проблем музично-педагогічної практики.

Звертається особлива увага на відвідування студентами занять (за це здобувач освіти отримує перших 50 балів), підготовку запропонованих завдань самостійної роботи, участь у конкурсі «Найкраще запитання до викладача» на кожному занятті, творчий підхід до вирішення проблемних ситуацій, уміння застосовувати теоретичні знання при накресленні (моделюванні) шляхів розв'язання таких ситуацій, активна участь у мікрОВкладаннях (ділових іграх), де передусім оцінюється вміння активізувати навчально-пізнавальну діяльність учасників педагогічної гри, зокрема шляхом постановки проблемних запитань до виконавців тих чи інших ролей.

### 9. Рекомендована література

1. Актуальні питання баянно-акордеонного виконавства та педагогіки в мистецьких навчальних закладах: Вип. 3 / ред-упор. та відпов. за випуск А. Сташевський. Луганськ : Політграф ресурс, 2007. 108 с.
2. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 376 с.
3. Горбенко О., Стратан Т. Мистецтво вчителя музики: теорія і практика. Кіровоград: КДПУ ім. В. Винниченка, 2008. 144 с.
4. Гуманістична психологія: Антологія / навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. Київ : Пульсари, 2001. Т. 1: Гуманістичні підходи в західній психології ХХ століття. 252 с.
5. Гусар Д. Видинівський феномен Василя Куфлюка. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. 148 с.
6. Ділецький М. Граматика музикальна / фотокопія рукопису 1723 р. Київ : Муз. Україна, 1970.
7. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; гол. ред Василь Кремень. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
8. Зязюн І., Сагач Г. Краса педагогічної дії: навч. посіб. для вчителів, аспірантів, студентів середніх і вищ. навч. заклад. Київ: Українсько-фінський інститут менеджменту і бізнесу, 1997. 214 с.
9. Кадцын Л. Музыкальное искусство и творчество слушателя. Москва : Высшая школа, 1988. 214 с.
10. Кіндратюк Б. «Історія української літератури» Михайла Грушевського як органологічне джерело: монографія. Вид. 2-ге, випр. і доп. / наук. ред. Ю. Ясіновський: монографія. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2017. 202 с. (Серія «Дзвонарська культура України». Дослідження, вип. 5 / Центр дослідження дзвонарства ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).
11. Костюк А. О теории музыкального восприятия // *Музыкальное восприятие как предмет*

- комплексного дослідження*. Київ : Муз. Україна, 1986. С. 10–16.
12. Медушевский В. О закономерностях и средствах художественного воздействия музыки. Москва : Искусство, 1976. 253 с.
13. Музична педагогіка та виконавство : зб. ст. / упор. Петро Серотюк; заг. ред. Анатолій Семешко. Тернопіль : Навч. книга – Богдан, 2008. 64 с.
- Назайкинський Е. О психологи музикального восприяття. Москва : Музыка, 1972. 382 с.
14. Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи: монографія / ред. Іван Зязюн. Київ : Вид-во “Віпол”, 2000. 635 с.
15. Олексюк О. Формування духовного потенціалу студентської молоді. Київ : КДІКК. 1996. – 253 с.
16. Олексюк О. Творча самореалізація майбутнього фахівця-музиканта в інтерпретаційному процесі // *Наукові записки Тернопільського ДПУ імені Володимира Гнатюка* / Серія: Педагогіка. 1999. №3. С. 116–120.
17. Олексюк О. Музична педагогіка: навч. посіб. Київ : Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2013. 248 с.
18. Олексюк О, Ткач М. Музично-педагогічний процес у вищій школі. Київ : Знання України, 2009. 123с.
19. Олексюк О., Ткач М. Педагогіка духовного потенціалу особистості: сфера музичного мистецтва: навч. посіб. Київ : Знання України, 2004. 264 с.
20. Падалка Г. Музична педагогіка: курс лекцій з актуальних проблем викладання музичних дисциплін в системі педагогічної освіти / ред. В. Бутенко. Херсон : ХДПІ, 1995. 104 с.
21. Падалка Г. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). Київ : Освіта України, 2010. 274 с.
22. Павлій Г. Духовний тезаурус музиканта [Текст]. Львів : Каменярь, 2015. 291 с.
23. Педагогіка музичного мистецтва та хореографії у контексті інтернаціоналізації професійної освіти: матер. Міжнарод. наук.-практич. конф. (м. Медітополь, 3-5 листоп. 2016 р.) відпов. ред. Наталія Сегеда. Мелітополь : Вид-во Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, 2016. 216 с.
24. Педагогічна майстерність : підручник / І. Зязюн, Л. Крамущенко, І. Кривонос та ін.; за ред. І. Зязюна. 3-тє вид., допов. і переробл. Київ : СПД Богданова А.М., 2008. 376 с.
25. Ростовський О. Методика викладання музики в основній школі : навч. посіб. / Олександр Ростовський. Тернопіль : Навч. книга – Богдан, 2001. 272 с.
26. Ростовський О. Лекції з історії західноєвропейської музичної педагогіки: навч. посіб. / О. Я. Ростовський. Ніжин : Вид-во НДПУ, 2003. 193 с.
27. Рудницька О. Педагогіка: загальна і мистецька : навч. посіб. Київ, 2002 270 с.
28. Рудницька О. Світоглядна функція мистецтва // *Мистецтво та освіта*. Київ, 2001. №3. С. 10–13.
29. Савицький Р. Основні засади фортепіанної педагогіки / Управ. культ. Львівської облдержадміністрації, Методич. кабін. навч. заклад. мистец. та освіти. Пустомити : Пустомитівська районна друкарня, 1994. 40 с.
30. Сегеда Н. Модель професійного потенціалу педагога-музиканта, необхідного для самореалізації у педагогічній діяльності // *Збірка наукових праць* / Мелітопольський державний педагогічний університет. Мелітополь, 2001. Випуск 1. С.35–36.
31. Сегеда Н. Сутність характеристики професійного зростання вчителя // *Теоретичні питання освіти та виховання*: зб. наук. пр. / заг. ред. академіка АПН України М. Євтуха, укладач – О. Михайличенко. Київ : КДЛУ, 2000. Вип.13. С.58-60.
32. Скульський Р. Підготовка майбутніх учителів до педагогічної творчості : монографія. Київ : Вища шк., 1992. 135 с.
33. Сухомлинський В. Вибрані твори: в 5-ти т. Київ : Рад. школа, 1978. Т. 1. Проблеми виховання всебічно розвиненої особистості. Духовний світ школяра.
34. Теплов Б. Психология музыкальных способностей. Москва – Ленинград : АПН РСФСР, 1947. 334 с.
35. Черкасов В. Теорія і методика музичної освіти : підручник. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. Володимира Винниченка, 2014. 528 с.

### Допоміжна

1. Аристова Л. Методика музичного навчання та виховання : навч.-метод. посібник. Миколаїв : Іліон, 2018. 404 с.
2. Верховинець В.М. Весняночка. 5-е вид. К.: Муз. Україна, 1989.
3. Гумінська О.О. Уроки музики в загальноосвітній школі. Тернопіль: Навчальна книга–Богдан, 2004. 104 с.
4. Калініченко О. В., Аристова Л.С. Мистецтво: підруч. інтегрованого курсу для 1 кл. К.: Видавничий дім «Освіта», 2018. 112 с.
5. Калініченко О. В., Аристова Л.С. Мистецтво: підруч. інтегрованого курсу для 2 кл. К.: Видавничий дім «Освіта», 2019. 112 с.
6. Масол Л. М., Гайдамака О. В., Белкіна Е. В., Калініченко О. В., Руденко І. В. Методика навчання мистецтва у початковій школі: Посібник для вчителів. Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2006. 256 с.
7. Масол Л. Методика навчання мистецтва в основній школі: Методичний посібник для вчителів. К.: Шк. Світ, 2012. 128 с.
8. Масол Л. М. Мистецтво: підручник для 8 кл. загальноосвіт. навч. закладів. Х.: ФОЛЮ, 2016. 240 с. <https://pidruchnyk.com.ua/900-mystectvo-masol-8-klas-2016.html>
9. Масол Л. М. Мистецтво: підручник для 9 кл. загальноосвіт. навч. закладів. К.: Вид. дім «Освіта», 2017. 224 с. <https://pidruchnyk.com.ua/1011-mystectvo-masol-9-klas.html>
10. Масол Л. М. Мистецтво: підручник для 10 (11) кл. загальноосвіт. навч. закладів. К.: Вид. дім «Освіта», 2018. 224 с. [https://portfel.info/load/10\\_klas/mistectvo/masol\\_2018\\_rik/513-1-0-25911](https://portfel.info/load/10_klas/mistectvo/masol_2018_rik/513-1-0-25911)
11. Печерська Е. П. Уроки музики в початкових класах: Навч. посібник. К.: Либідь, 2001. 272 с.
12. Ростовський О. Я. Методика викладання музики в основній школі: Навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. 272 с.
13. Ростовський О. Я. Методика викладання музики в початковій школі: Навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. 216 с.
14. Ростовський О. Я. Теорія і методика музичної освіти: Навч.-метод. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 640 с.
15. Черкасов В. Ф. Теорія і методика музичної освіти: Навч. посібник / В. Ф. Черкасов. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. 472 с.
16. Черкасов В. Ф. Вокально-хорова робота й формування співацьких навичок учнів на уроках музичного мистецтва. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2012. Вип. 107\_1. С.26–36.

### Інформаційні ресурси

1. Державний стандарт початкової загальної освіти - <http://old.mon.gov.ua/ua/often-requested/state-standards/>
2. Державний стандарт повної загальної середньої освіти - <http://old.mon.gov.ua/ua/often-requested/state-standards/>
3. Типова освітня програма під керівництвом Р. Б. Шияна. URL <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
4. Типова освітня програма розроблена під керівництвом О. Я. Савченко. URL <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
5. Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL: <http://pnu.edu.ua/>
6. Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» від 29 грудня 2015 року (зі змінами від 29 листопада 2017 року. URL: <http://pnu.edu.ua/>
7. Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи. /Кер. авт. колективу Хлебнікова Л. М. - <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/pochatkova-shkola.html>
8. Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 5-7 класи. / Кер. авт. колективу Масол Л. М. -

<http://mon.gov.ua/content/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0/music.pdf>

9. Мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи / Кер. авт. колективу Масол Л. М. - <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/pochatkova-shkola.html>
10. Наказ Міністерства освіти і науки України. 12.01.2017. №40. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>.
11. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 роки. URL : [http://www.meduniv.lviv.ua/files/info/nats\\_strategia.pdf](http://www.meduniv.lviv.ua/files/info/nats_strategia.pdf)
12. Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL : <http://pnu.edu.ua/>
13. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
14. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 №2145. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>